

inovační kapacita Česka

*potenciál aplikovaného výzkumu a inovací pro
konkurenceschopnost*

Martin Bunčeka

T A

Č R

Co je inovační kapacita ekonomiky?

Schopnost firem
prosadit se na globálních trzích
skrze vlastní inovace

T A
Č R

Východiska

Inovace $\neq$ invence

Mnoho podob inovací

**Firemní strategie klíčovým prvkem
inovačního ekosystému**

**Inovační ekosystém ČR
je součástí globalizované ekonomiky**

**Aplikovaný výzkum je důležitou, nikoliv
nezbytnou součástí inovací**

- **expertní tým cca. 50 osob**
- **leden 2014 – prosinec 2015**
- **Mezinárodní expertní oponentura**
- **unikátní kombinace makro a mikro přístupu společně s detailními informacemi z inovativních firem**

452 podniků+ 82 VO

240 tis. zaměstnanců

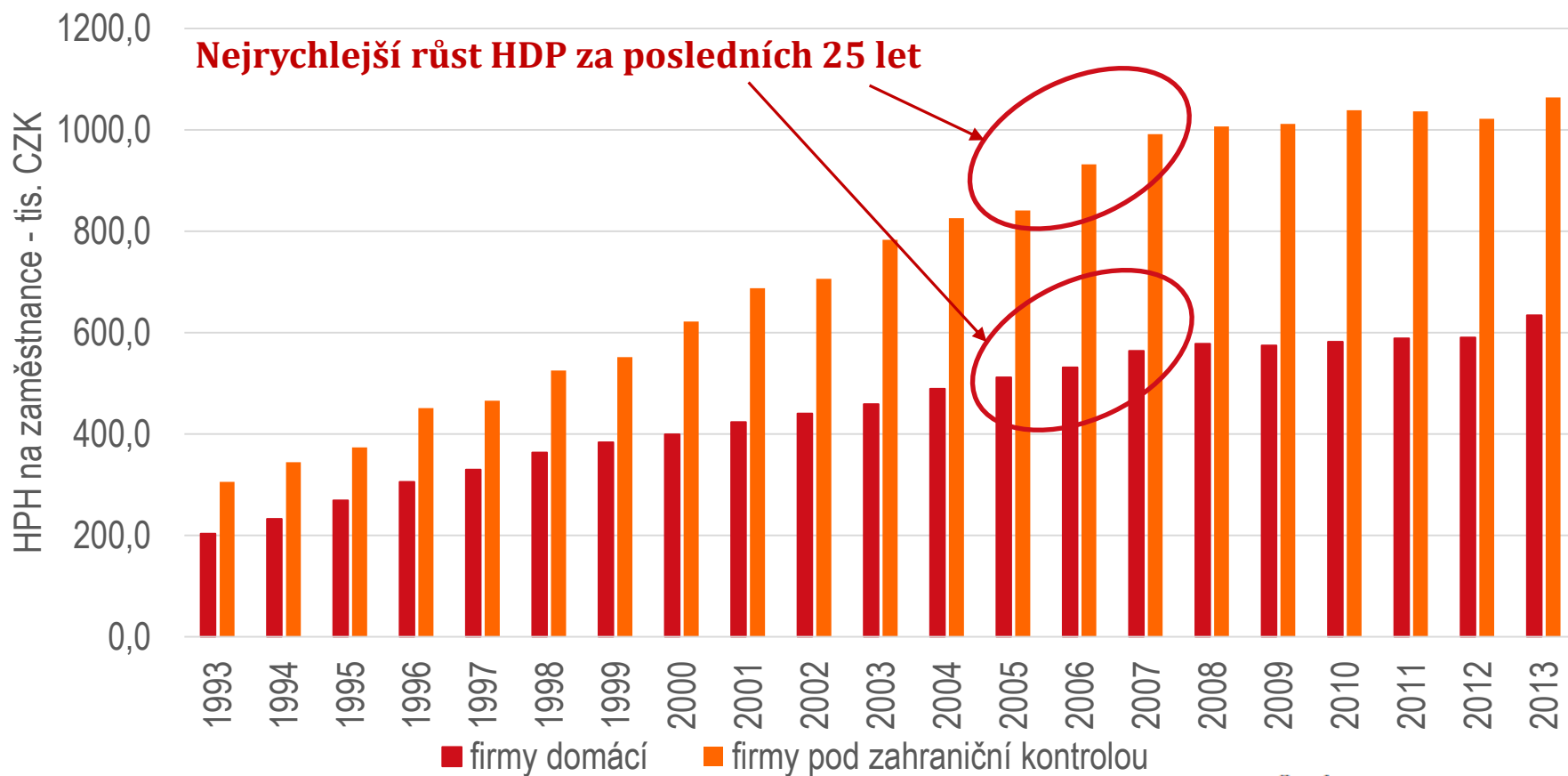
807 mld. export

30 mld. BERD

1. ČR **závislou** ekonomikou, ale **není** pouze **zemí montoven**
2. Zásadní **role NNS** pro rozvoj inovačního ekosystému ČR
3. ČR **vysoce inovativní** ekonom. **na nižších řádech** inovací
4. U průlomových inovací **adaptérem** či **adoptérem**
5. Hlavní **bariéry** inovací jsou **v lidech** (aspirace, zkušenosti, kompetence...), **kapacitě a tržních kompetencích firem**
6. **Omezená relevance** agregátních **statistik**

ČR závislou ekonomikou

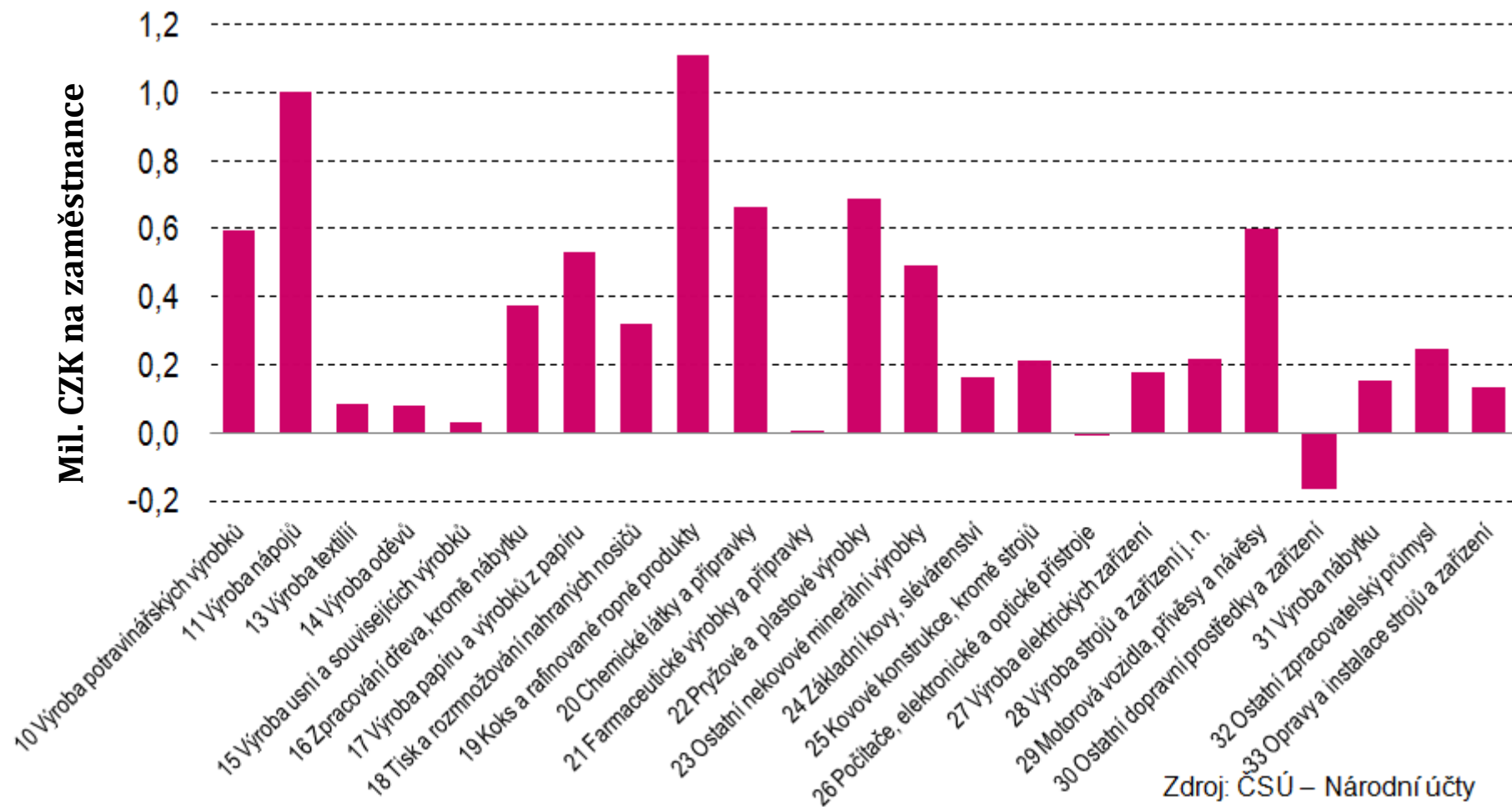
Firmy „pod zahraniční kontrolou“ produktivnější než firmy „domácí“

Zdroj: ČSÚ – Národní účty

Velké rozdíly mezi obory

Rozdíl v produktivitě (záporná hodnota = produktivnější „domácí“ firmy)

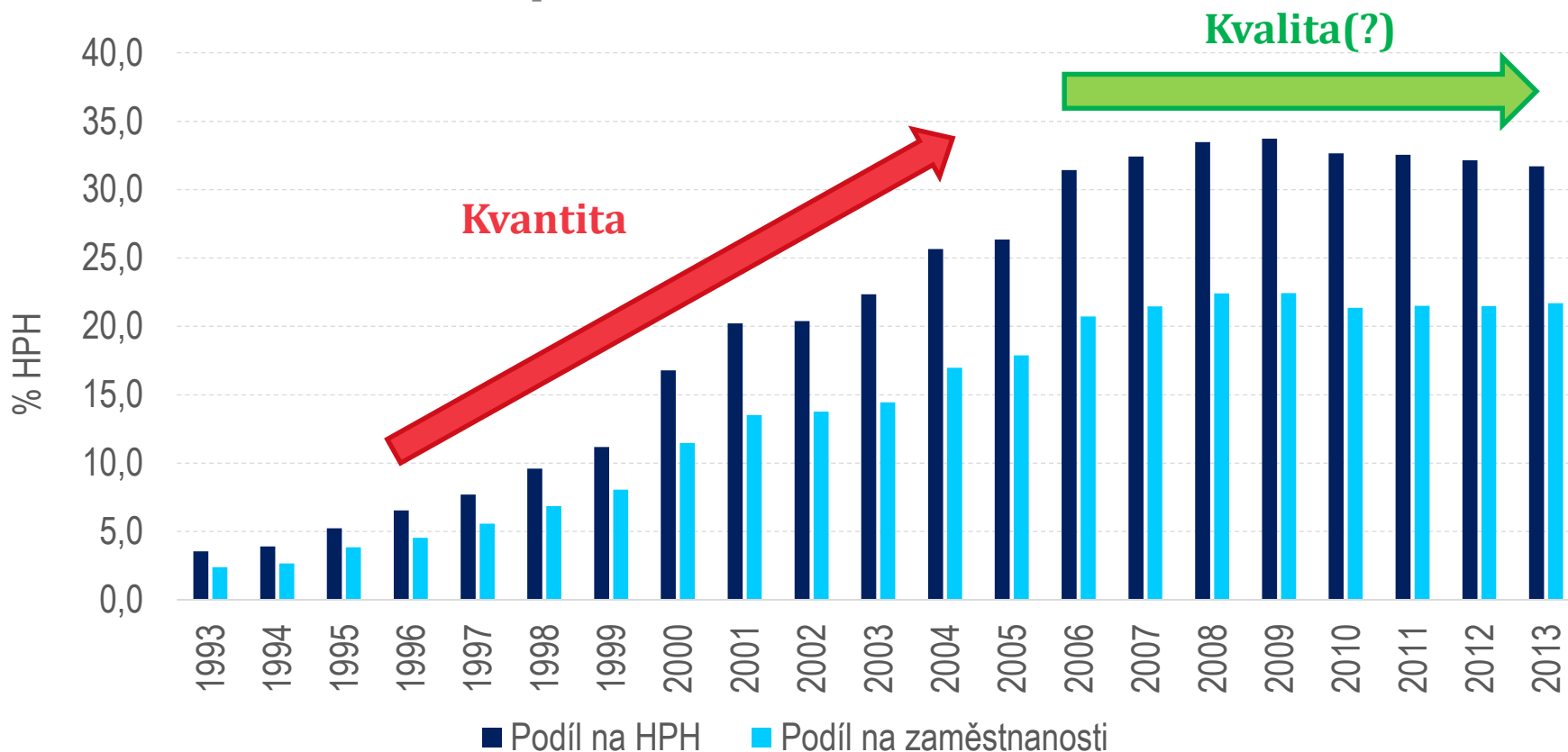

Zdroj: ČSÚ – Národní účty

Internacionalizace ekonomiky

Jaký má vliv na podnikatelskou autonomii?

Podíl firem pod zahraniční kontrolou na ekonomice ČR

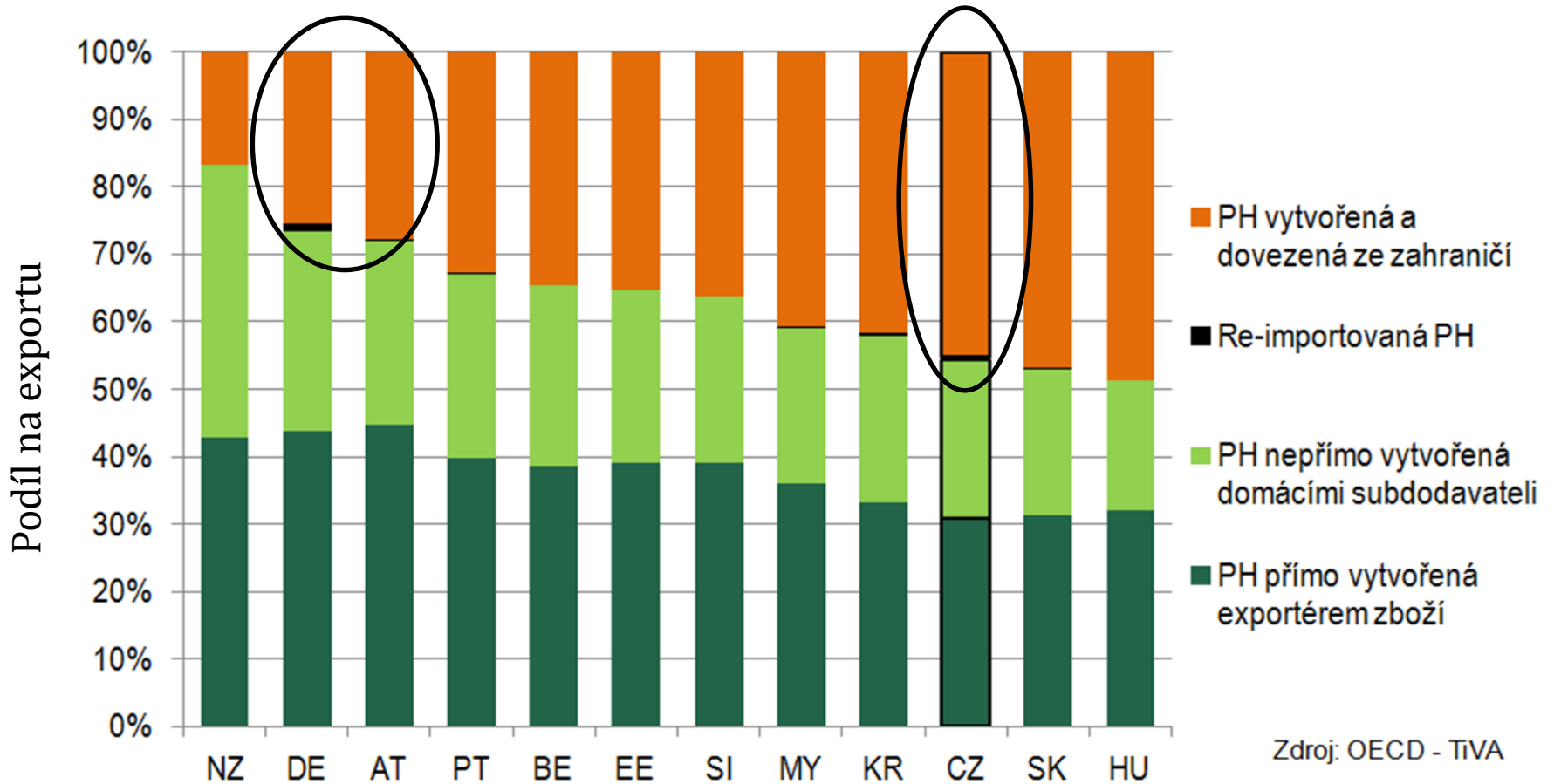

Zdroj: ČSÚ – Národní účty

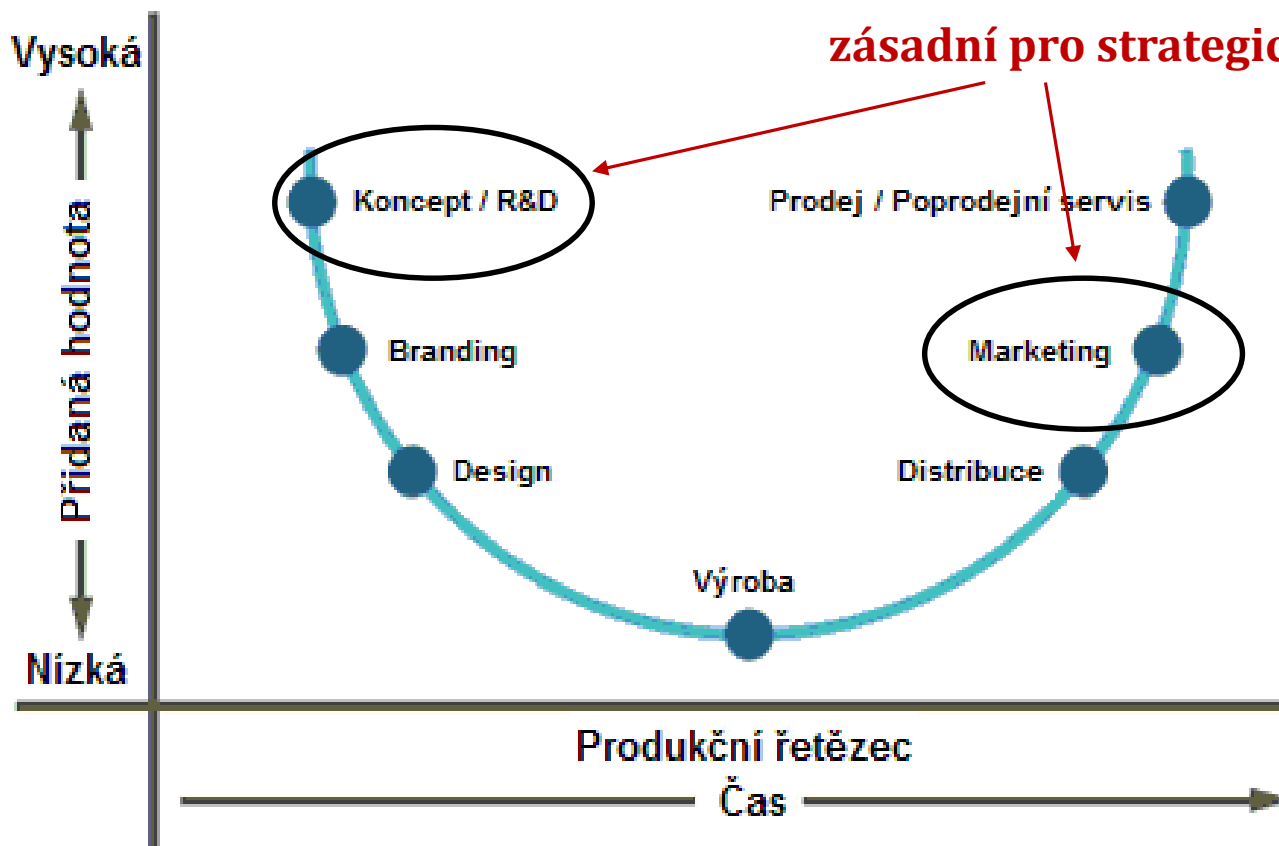
...český export?

Téměř polovina hodnoty exportu ČR dovezená ze zahraničí.
Struktura exportu dle geografie vytvořené hodnoty:

Rozložení hodnotových řetězců

Rozdíl proti Německu či Rakousku spočívá mj. v rozložení řetězce tvorby hodnoty

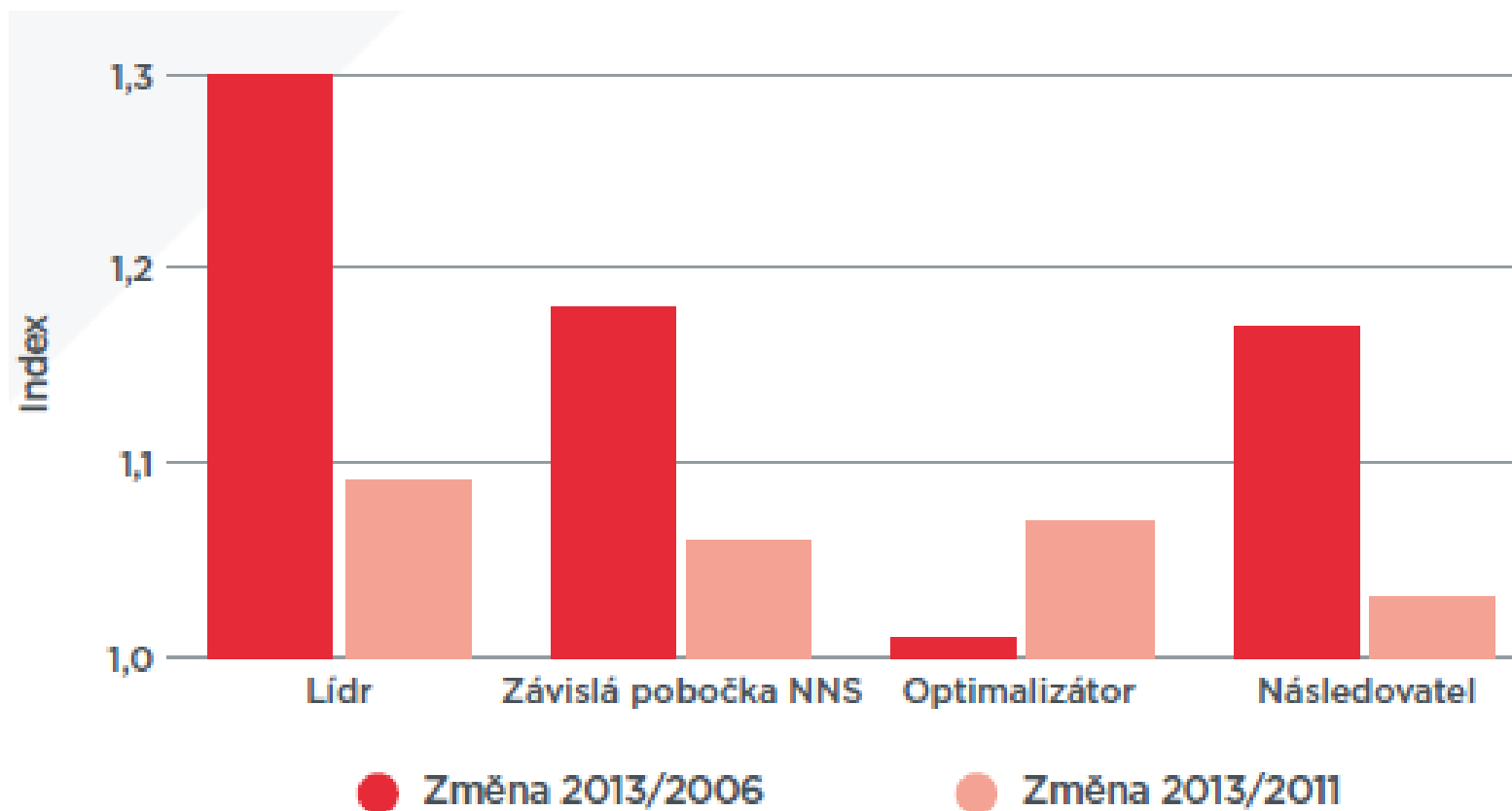

Komplexní typologie firem

		Postavení na trhu					Celkem
		(Post)-start-up	Lokální firma	Regionální firma	Globální firma	Závislá firma	
Inovační aspirace	Lídr	21	1	22	42	1	87
	Pobočka NNS	0	4	2	1	142	149
	Následovatel	10	24	46	15	0	95
	Optimalizátor	4	58	26	3	3	94
	Firma bez vize	8	6	2	1	1	18
	Celkem	43	93	98	62	147	443

Inovační aspirace ovlivňují zaměstnanost

Průměrná změna počtu zaměstnanců firem dle kategorie inovační aspirace

Zdroj: INKA – řízené rozhovory ve 452 firmách

Co zvyšuje inovativnost ekonomiky ČR?

- **Růst počtu globálně úspěšných endogenních firem, které investují do uskutečnění ambiciózních inovačních projektů**
- **Rozšiřování (nejen) VaV aktivit nadnárodních společností, které jsou globálními lídry (Honeywell, ABB, Siemens, Bosch...) a jejich spolupráce s inovativními MSP**
- **Rostoucí počet podnikatelů zažívajících osobní zkušenost se selháním strategie založené na nákladové optimalizaci**
- **Růst sofistikované poptávky tvořené:**
  - globálními techn. lídry, kteří expandují v ČR
  - růstem celosvětově úspěšných endogenních firem

Jaké jsou hlavní bariéry inovací?

- **Nedostatek vysoce motivovaných lidí s odpovídajícími schopnostmi:**
  - senioři (např. obchodní manažeři se zkušenostmi z neevropských zemí)
  - junioři/ absolventi (např. s klesajícím zájmem o Erasmus)
- **Tržní kompetence firem jsou málo rozvinuté ve srovnání s úrovní technických kompetencí:**
  - potenciál technických kompetencí není dostatečně finančně využit
  - nedostatek znalostí, které jsou rozhodující pro úspěch první fáze inovačního procesu
- **Finanční kapacity společností**
  - velký v ČR neznamena velký globálně – potenciál pro průlomové inovace

T A
Č R

Děkuji za pozornost!

Web: www.tacr.cz

T A
Č R

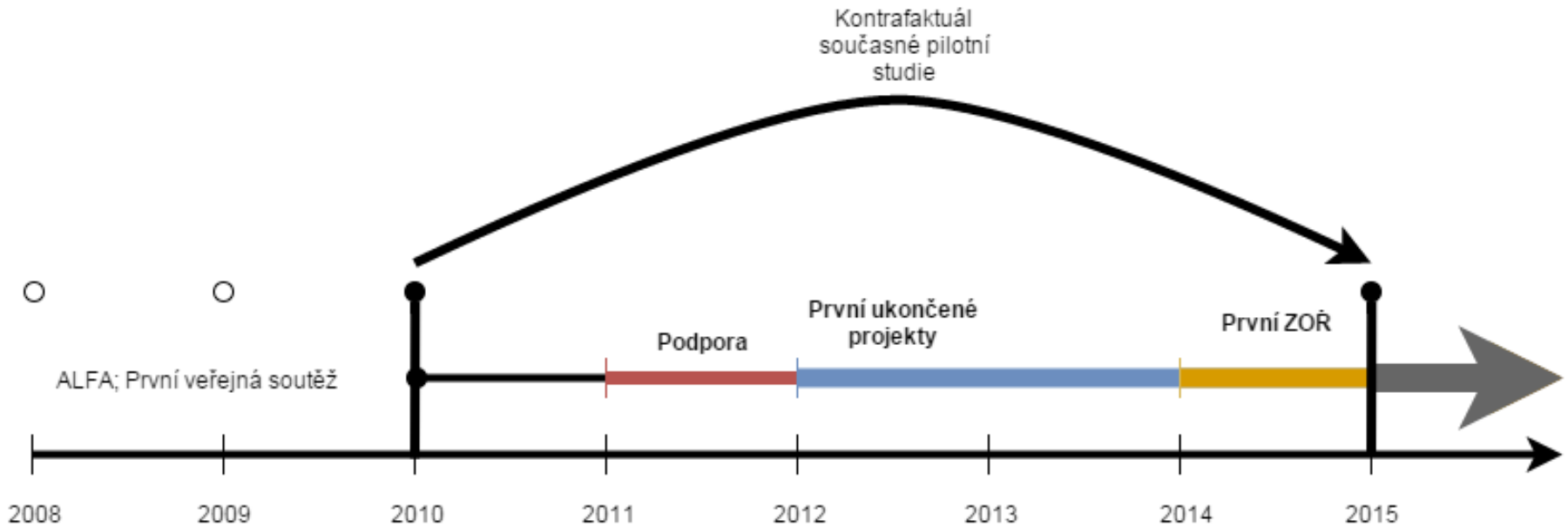
„hodnocení“ aplikovaného výzkumu (vliv státních dotací)

- měřitelné parametry
- vyhodnocení změny
- kontrafaktuální analýza jako jeden z možných způsobů
- pilotní výsledky u projektů z programu ALFA

T A
Č R

Předpokládané časové rozmezí v ex-post hodnocení ALFA

Časové rozmezí současného výpočtu je párování podniků na základě ukazatelů z roku 2007-2009 a vypočtený následný rozdíl mezi lety 2009 a 2014.

Metodologie

- před podporou provedeno porovnání podpořených podniků s nepodpořenými (propensity score matching podle uvedených kontrol)
- v konečném období vypočítán celkový rozdíl ekonomických ukazatelů
- velikost vzorku podpořených = 115 podniků

Kontroly

- Ekonomické zdraví podniku (ROA; ROE; 3 po sobě jdoucí roky)
- Stáří podniku
- Odvětví (NACE)
- Region (NUTS3)

Interpretace:

Na základě použité metody je patrné, že efekt podpory je kromě obratu pozitivní.

Efekt podpory je rozdílem uvedených hodnot podpořených a nepodpořených v čase (2010-2014). Tato metoda by měla zohledňovat makroekonomické vlivy (ekonomická krize 2009+). Mnoho kontrol však chybí (Např. výše výdajů na výzkum a vývoj, podpora exportu, udělení dotací z ESIF, apod.). Tyto kontroly by výsledek zpřesnily (přiblížily realitě). Tento výsledek nelze považovat za definitivní, protože správně by ekonomické dopady měly být hodnoceny alespoň 3 roky po ukončení programu/projektu.

Proporce: Relativní velikost efektu vůči sumě proměnné.

* Efekt podpory dělen sumou **veřejné** podpory 2007 až 2014

** Test homogeneity rozdělení před podporou nebyl signifikantní. Správnost výsledku není jednoznačná

	„Efekt“ Podpory	Proporce	Na 1 Kč*
Aktiva Celkem	9,287 mld.	10,5%	1,34
Oběžná Aktiva	4,81 mld.	13,7%	0,7
Vlastní Kapitál	18,358 mld.	33,4%	2,65
Výkony	2,597 mld.	4,1%	0,38
Obrat	-9,359 mld.	-28,5%	-1,4
Provozní zisk	1,49 mld.	2,5%	0,22
Hospodářský výsledek před zdaněním**	1 mld.	17,0%	0,14

T A

Č R

Mezinárodní srovnání

Daniel Bondonio, Itálie:

Malé a střední podniky v Piemonte

- Dotace: 1 Euro dotací připadá na 0,8 Euro dodatečného obratu
- Finanční nástroje: 1 Euro subvencí úroku připadá na 2 až 8,3 Euro dodatečného obratu (záleží jakého typu)

Program na investiční výdaje na VaV (Law 488), dotace

- *Mikro firmy: 1 Euro dotace připadá na 1,07 Euro dodatečného obratu*
- *Střední a Velké firmy 1 Euro dotace připadá na 0,64 až 0,23 Euro dodatečného obratu*

Dále D. Bondonio počítal nákladovost jednoho dodatečného zaměstnance (€33 359 až €231 207 na jednoho zaměstnance).

T A

Č R

- hodnocení musí probíhat neustále a kontinuálně
- je třeba vytvářet souvislé časové řady dat
  - > hodnocení dává reálnější obraz o výsledcích a dopadech
- vzdálenost ad hoc analýz, byť sebelepších, od reality je významně větší – blíží se velmi hrubému odhadu (např. „má vliv vs. nemá vliv“)